

Zabytek wart zachowania

Kościół w Mariance ufundowany został przez komturów elbląskich. Odnowiony przywilej lokacyjny wsi z roku 1334 wymienia proboszcza, więc parafia musiała już wtedy istnieć, a przypuszczalnie rozpoczęto także budowę murowanej świątyni. Od czasów wprowadzenia Reformacji w roku 1525 do roku 1945 kościół służył ewangelikom (luteranom).

- To ciekawy przykład średniowiecznej architektury sakralnej na tych ziemiach, ale przede wszystkim niezwykle w nim jest to, jak wiele oryginalnej, średniowiecznej substancji się w nim zachowało, m.in. drewno konstrukcyjne na dachu i wieży - mówi Hanna Laska-Kleiszmidt, kierownik Regionalnej Pracowni Digitalizacji. - Dodatkowo odślonięte przed kilku laty malowidła z połowy XV wieku, a także opinia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków przekonały nas, że warto scyfryzować właśnie ten zabytek.

W kościele wciąż trwają prace nad uczytelnieniem malowideł, datowanych w literaturze na lata 1432 - 1467. Daty te pokrywają się z okresem, kiedy funkcję komtura elbląskiego, a później także pastęckiego sprawował Henryk Reuß von Plauen (w latach 1469-1470 wielki mistrz Zakonu Krzyżackiego), którego herb umieszczony jest na południowej ścianie nawy.

- Malowidła zostały po raz pierwszy odkryte już podczas prac remontowych w 1892 roku, sporządzono wtedy sprawozdanie konserwatorskie, które ukazało się w prasie naukowej, później jednak zostały ponownie zamalowane - mówi dr Joanna Arszyńska z Zakładu

Konserwacji Malarstwa i Rzeźby Polichromowanej na UMK, która od 2007 r. jest zaangażowana w „Kompleksowy program konserwacji, restauracji i rewitalizacji gotyckiego kościoła w Mariance k. Pasłęka”. – *Malowidła są autentyczne bo nigdy wcześniej nie były poddawane pracom konserwatorskim, są również wyjątkowe:, np. wizerunek Marii Magdaleny to jeden z 6 w całej północnej Polsce, a scena postania Syna Bożego wykracza poza zwyczajowy kanon malowideł zdobiących średniowieczne wiejskie kościoły i ilustrujących podstawowe prawdy wiary.*

Wnętrze kościoła mieści także inne cenne zabytki, m. in. granitową średniowieczną chrzcielnicę, wmurowane w ścianę tabernakulum z 1. poł. XV w. zdobione malowidłem przedstawiającym „Męża Boleści” oraz zespół barokowego wyposażenia zdobionego piękną snycerką (jednorodnie stylowo, ołtarz, ambona i baptysterium datowane na lata 90. XVII w.) pochodzącego z czasów, gdy świątynia służyła luteranom.

Trwające już 10 lat prace badawcze, konserwatorskie i restauratorskie finansowane są z różnych lokalnych i centralnych źródeł krajowych przy znaczącym wsparciu Niemiecko-Polskiej Fundacji Ochrony Zabytków Kultury (Deutsch-PolnischenStiftungKulturpflegeundDenkmalschutz) z funduszy Republiki Federalnej Niemiec i prywatnych ofiarodawców z Niemiec.

Digitalizacja odbywa się w ramach projektu realizowanego przez Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu pt. „Średniowieczne kolekcje Warmii i Mazur”, dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Oprócz kościoła w Mariance, w wersji cyfrowej będzie można również zobaczyć baby pruskie, budynek o charakterze militarnym z terenu województwa warmińsko-mazurskiego oraz 100 średniowiecznych eksponatów z 8 muzeów w regionie.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury oraz z Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.